

Na podlagi akta o ustanovitvi družbe NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., uprava družbe sprejema

Politika razvrščanja strank

2. izdaja

12. 6. 2019

KAZALO

1. OPREDELITEV POJMOV IN NAMEN POLITIKE	3
2. RAZVRŠČANJE STRANK NLB SKLADI	3
3. UPORABA PRAVIL VARNEGA IN SKRBNEGA POSLOVANJA ZA POSAMEZNE KATEGORIJE STRANK	6

1. OPREDELITEV POJMOV IN NAMEN POLITIKE

Namen politike razvrščanja obstoječih in potencialnih strank družbe NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. (v nadaljevanju: družba NLB Skladi) je opredeliti posamezne kategorije strank, raven varstva in obseg pravic, ki jih posamezni kategoriji strank zagotavlja družba NLB Skladi pri opravljanju investicijskih storitev in poslov, in postopke prehoda med posameznimi kategorijami v skladu s poglavjem 7.2.1 Zakona o trgu finančnih instrumentov (Uradni list RS, št. 77/18, v nadaljevanju: ZTFI-1).

Za namen te politike je **stranka** vsaka fizična ali pravna oseba ali celota premoženja, ki nima pravne osebnosti, za katero družba NLB Skladi opravlja investicijske storitve in posle ali pomožne investicijske storitve.

Profesionalna stranka je stranka, ki ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje, da lahko sama sprejema investicijske odločitve in oceni tveganje, povezano z njimi, in ki je v skladu z 246. do 248. členom ZTFI-1 obravnavana kot profesionalna stranka.

Neprofesionalna stranka je vsaka druga stranka, razen profesionalne.

Primerna nasprotna stranka je oseba, ki ni fizična oseba in ima ustrezno strokovno znanje in izkušnje, za katero družba NLB Skladi izvršuje naročilo, pri čemer družba NLB Skladi ni dolžna upoštevati nekaterih zakonskih določil varnega in skrbnega poslovanja v skladu z 276. členom ZTFI-1.

Individualno upravljanje premoženja je storitev gospodarjenja s finančnimi sredstvi stranke v družbi NLB Skladi.

Drugi pojmi, ki so uporabljeni v tej politiki, pomenijo, kakor je določeno v ZTFI-1.

2. RAZVRŠČANJE STRANK NLB SKLADI

2.1. Neprofesionalne stranke

Družba NLB Skladi vse pri opravljanju storitev individualnega upravljanja premoženja in/ali investicijskega svetovanja vse stranke obravnava kot neprofesionalne stranke, razen strank, ki se po zakonu štejejo za profesionalne stranke ali primerne nasprotne stranke in v roku iz točke 2.2. te politike niso zahtevale drugačne obravnave, ter neprofesionalne stranke, ki so podale zahtevo za obravnavo kot profesionalne stranke in izpolnjujejo pogoje iz poglavja 2.3 te politike in jih je družba NLB Skladi začela obravnavati kot profesionalne stranke v skladu s postopkom iz poglavja 2.4 te politike. Kot neprofesionalne stranke se štejejo tudi primerne nasprotne stranke, ki so za namene opravljanja investicijskih storitev in poslov zahtevale neprofesionalno obravnavo.

2.2. Profesionalne stranke

Družba NLB Skladi kot profesionalne stranke obravnava naslednje osebe, skladno z 246. členom ZTFI-1:

a) Osebe, ki morajo pridobiti ustrezno dovoljenje pristojnega nadzornega organa države članice ali tretje države oziroma drugače pridobiti pravico delovati na finančnih trgih, in sicer:

- kreditne institucije,
- investicijska podjetja,
- druge nadzorovane finančne družbe,
- zavarovalnice, pozavarovalnice in pokojninske družbe,
- kolektivni naložbeni podjemi in družbe za upravljanje teh podjetij,
- pokojninski skladi in družbe, ki upravljajo te sklade,
- osebe, ki trgujejo z blagom in izvedenimi finančnimi instrumenti na blago,
- lokalna podjetja v pomenu, opredeljenem v 4. točki prvega odstavka 4. člena Uredbe 575/2013/EU,
- drugi institucionalni vlagatelji,

b) Velika podjetja, ki na ravni podjetja ustrezajo najmanj dvema od teh meril:

- bilančna vrednost njihove aktive dosega 20.000.000 eurov,

- njihovi čisti letni prihodki od prodaje dosegajo 40.000.000 eurov,
 - vrednost njihovega lastnega kapitala dosega 2.000.000 eurov.
- c) Republika Slovenija in druge države ali organi nacionalnih ali regionalnih oblasti, osebe javnega prava, ki upravljajo javni dolg, Banka Slovenije in druge centralne banke, mednarodne in nadvladne institucije, kot so Svetovna banka, Mednarodni denarni sklad, Evropska centralna banka, Evropska investicijska banka in druge podobne mednarodne organizacije,
- d) Drugi institucionalni vlagatelji, katerih redna dejavnost je vlaganje v finančne instrumente, vključno s subjekti, ki se ukvarjajo s sekuritizacijo premoženja ali drugimi posli financiranja.

Za namen pridobivanja podatkov iz točke b) družba NLB Skladi stranki predloži v podpis izjavo o resničnosti podatkov, pri čemer je kadar koli od stranke upravičena zahtevati, da stranka resničnost teh podatkov izkaže z verodostojnimi listinami. Profesionalna stranka mora družbi NLB Skladi nemudoma sporočiti spremembo podatkov.

Družba NLB Skladi o obravnavi obvesti potencialne stranke, ki jih po ZTFI-1 obravnava kot profesionalne stranke. Pri tem družba potencialni stranki omogoči, da se o drugačni razvrstitvi izreče pred začetkom opravljanja investicijskih storitev in poslov (tj. pred podpisom pogodbe o opravljanju investicijskih storitev). Družba NLB Skladi stranko opozori na navedeno možnost drugačne razvrstitve.

Šteje se, da je potencialna stranka sprejela razvrstitev v kategorijo profesionalnih strank, če drugačne razvrstitve ne zahteva pred začetkom opravljanja investicijskih storitev in poslov zanje.

Professionalna stranka lahko kadar koli zahteva, da se razvrsti v kategorijo neprofesionalnih strank in da se ustrezno spremenijo pogoji pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, tako da ji bo zagotovljena višja raven varstva v skladu s splošnimi pogoji poslovanja, ki se uporabljajo za posamezne pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, kot se uporablja za neprofesionalne stranke. Če profesionalna stranka poda zahtevo za višjo raven varstva, jo družba NLB Skladi razvrsti v kategorijo neprofesionalnih strank. V ta namen stranka družbi NLB Skladi posreduje podpisano zahtevo za razvrstitev v kategorijo neprofesionalnih strank. Zahteva postane sestavni del pogodbe med družbo NLB Skladi in stranko.

2.3. Profesionalne stranke na zahtevo

Razvrstitev v kategorijo profesionalnih strank lahko zahteva tudi oseba, ki po zakonu ne spada v to kategorijo, in profesionalna stranka, ki je že zahtevala razvrstitev v kategorijo neprofesionalnih strank, pa ponovno želi biti razvrščena v kategorijo profesionalnih strank.

Oseba, ki poda pisno zahtevo za razvrstitev v kategorijo profesionalnih strank, mora izkazati znanje in izkušnje in pisno izjaviti, da razume izgubo varstev in pravic kot posledico zahteve za obravnavo kot profesionalna stranka. Za tako stranko se namreč ne domneva, da ima enako znanje in izkušnje, kot jih imajo profesionalne stranke po ZTFI-1.

2.4. Postopek z zahtevo za obravnavo kot profesionalna stranka

- a) Stranka poda pisno zahtevo, v kateri izrecno navaja, da zahteva razvrstitev v kategorijo profesionalnih strank.
- b) Družba NLB Skladi stranko pisno opozori, da ima zahteva za razvrstitev v kategorijo profesionalnih strank pravni učinek odpovedi varstvu in drugim pravicam, ki jih družba NLB Skladi zagotavlja neprofesionalnim strankam na podlagi splošnih pogojev poslovanja, ki se uporabljajo za posamezne pogodbe o opravljanju investicijskih storitev, ter odpovedi zajamčenim terjatvam vlagateljev.
- c) Stranka poda pisno izjavo, da razume odpoved varstvu in pravicam iz prejšnje točke (izjava o odpovedi varstvu).
- d) Družba NLB Skladi opravi ustrezno presojo strokovnega znanja in izkušenj stranke, da je stranka sposobna sama sprejemati lastne investicijske odločitve in razumeti pomen tveganj, povezanih s temi odločitvami, in preveri, če stranka izpolnjuje pogoje za razvrstitev v kategorijo profesionalnih strank.

Stranka mora družbo NLB Skladi sproti obveščati o vseh spremembah, ki vplivajo ali bi lahko vplivale na njeno trenutno razvrstitev, na naslov:

NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o.
Sektor za pravne in splošne zadeve
Tivolska 48, 1000 Ljubljana.

Če družba NLB Skladi na podlagi obvestila stranke ali na podlagi drugih informacij ugotovi, da stranka, ki jo je na podlagi zahteve razvrstila v kategorijo profesionalnih strank, ne izpolnjuje več pogojev za tako razvrstitev, opravi potrebne postopke za razvrstitev stranke med neprofesionalne stranke in stranko razvrsti v kategorijo neprofesionalnih strank.

2.5. Primerna nasprotna stranka po ZTFI-1

Primerne nasprotne stranke so stranke, pri katerih se za izvršitev naročila ne uporabljajo spodaj našteje določbe ZTFI-1:

- sedmi odstavek 237. člena (Vodenje evidenc in dokumentacije)
- tretji in četrti odstavek 250. člena (Profesionalna skrbnost borznoposredniške družbe)
- prvi, drugi ter deseti do osemnajsti odstavek 251. člena (Obveznost borznoposredniške družbe, informacije za stranke in tržna sporočila)
- 252. do 257. člen (Varovanje interesov strank, Finančni instrumenti borznoposredniške družbe, Pojasnilne obveznosti, Izjeme pri pojasnilnih obveznostih, Enakovredni trg v tretji državi, Pogodba o opravljanju investicijskih storitev in poslov)
- 259. člen (Izjeme pri pojasnilnih obveznostih in obveznosti poročanja)
- 267. do 270. člen (Izvrševanje naročil pod najugodnejšimi pogoji za stranko, Politika izvrševanja naročil strank, Mesto izvrševanja naročil strank, Spremljanje in ocenjevanje učinkovitosti politike izvrševanja naročil)
- 272. člen (Postopki in ukrepi za izvrševanje naročil strank).

V skladu z 276. členom ZTFI-1 se za primerne nasprotne stranke štejejo naslednje osebe držav članic:

- investicijsko podjetje,
- kreditna institucija,
- zavarovalnica oziroma pozavarovalnica,
- kolektivni naložbeni podjetji KNPVP in družbe, ki upravljajo te podjetje,
- pokojninski skladi in družbe, ki upravljajo te sklade,
- druge nadzorovane finančne družbe držav članic,
- osebe iz drugega odstavka 62. člena ZTFI-1.

Razvrstitev v kategorijo primernih nasprotnih strank v skladu s tem poglavjem ne izključuje pravice navedenih oseb, da od družbe NLB Skladi zahtevajo razvrstitev v kategorijo strank, za katere se uporabljajo določbe ZTFI-1, navedene v prvem odstavku tega poglavja. Če navedena oseba uresniči to pravico in če to osebo družba NLB Skladi v skladu z 2. poglavjem te politike razvrsti v kategorijo profesionalnih strank, družba NLB Skladi s pogodbo ne sme izključiti določb iz prvega odstavka poglavja 3.3. te politike. Pogodba iz prejšnjega stavka mora biti sklenjena v pisni obliki in mora določati vsebino pravic in obveznosti družbe NLB Skladi in stranke, ki jo družba NLB Skladi v skladu z zahtevo iz te točke obravnava kot profesionalno stranko.

2.6. Druge družbe kot primerne nasprotne stranke po ZTFI-1

Poleg družb iz drugega odstavka poglavja 2.5. te politike lahko družba NLB Skladi v kategorijo primernih nasprotnih strank razvrsti tudi drugo družbo države članice, ki izpolnjuje vnaprej določene zahteve, ki vključujejo količinske pragove.

Če namerava družba NLB Skladi skleniti posel z nasprotno stranko, za katero se uporablja pravo druge države članice, se za presojo in njeno razvrstitev v kategorijo primernih nasprotnih strank uporablja pravo države članice, v kateri ima ta družba svoj sedež.

Družba NLB Skladi od stranke, ki je rezident druge države članice, in jo v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega poglavja razvrsti v kategorijo primernih nasprotnih strank, pridobi izrecno soglasje k taki razvrstitvi.

Družba NLB Skladi lahko v kategorijo primernih nasprotnih strank razvrsti tudi:

- osebe tretje države, ki so enakovredne osebam iz drugega odstavka poglavja 2.5. te politike in
- družbe tretje države, ki izpolnjujejo zahteve iz prvega odstavka poglavja 2.6. te politike.

2.7 Razvrstitev strank po posameznih produktih oziroma investicijskih storitvah in poslih

Stranka lahko zahteva razvrstitev v drugo kategorijo za vse ali posamezne investicijske storitve ali posle oziroma za vse ali posamezne vrste produktov ali poslov. V primeru, da stranka zahteva razvrstitev v drugo kategorijo pri posameznem produktu, to stori pred izvršitvijo vsakega posameznega posla oziroma transakcije s takim produktom.

3. UPORABA PRAVIL VARNEGA IN SKRBNEGA POSLOVANJA ZA POSAMEZNE KATEGORIJE STRANK

3.1 Profesionalne stranke

Za stranke iz poglavja 2.2, ki štejejo za profesionalne stranke, se domneva, da imajo ustrezna znanja in izkušnje, da so vsi investicijski produkti ter storitve in posli družbe NLB Skladi primerni zanje in da družbi NLB Skladi ni treba dodatno preverjati strankinega znanja in izkušenj.

Za stranke iz poglavja 2.3, ki se razvrstijo v kategorijo profesionalnih strank na podlagi zahteve stranke, družba NLB Skladi opravi postopek v skladu s poglavjem 2.4 te politike, da bi preverila ustrezna znanja in izkušnje in presodila, ali so vsi investicijski produkti ter storitve in posli družbe NLB Skladi primerni zanje. Zahteva za razvrstitev v kategorijo profesionalnih strank ima pravni učinek odpovedi jamstvu za terjatve vlagateljev družbe NLB Skladi.

Družba NLB Skladi pri opravljanju investicijskih in pomožnih storitev za primerno nasprotno stranko ravna vestno, pošteno in z ustrezno profesionalno skrbnostjo ter ji da informacije, ki so poštene, jasne in nezavajajoče, pri čemer upošteva značilnosti primerne nasprotne stranke in njenih poslov.

Stranke, ki štejejo za profesionalne stranke in zahtevajo razvrstitev v kategorijo neprofesionalnih strank, ne preidejo v sistem jamstva za terjatve vlagateljev družbe NLB Skladi.

3.2 Neprofesionalne stranke

Družba NLB Skladi za namen varstva interesov neprofesionalnih strank od stranke in od potencialne stranke pred začetkom opravljanja storitve individualnega upravljanja premoženja ali/in investicijskega svetovanja od stranke zahteva informacije o njenem znanju in izkušnjah, pomembnih za posamezno vrsto storitev in poslov ali produktov. V ta namen družba NLB Skladi stranki pred začetkom opravljanja posamezne investicijske storitve predloži vprašalnike.

Čeprav družba NLB Skladi v skladu s prejšnjim odstavkom ugotovi, da je storitev individualnega upravljanja premoženja ustrezna in/ali primerna za stranko, družba NLB Skladi to stranko še vedno obravnava kot neprofesionalno stranko.

Če družba NLB Skladi v skladu s prvim odstavkom poglavja 3.2. te politike ugotovi, da storitev individualnega upravljanja premoženja ali/in investicijskega svetovanja ni ustrezna in/ali primerna za neprofesionalno stranko, te storitve ne more opravljati za stranko, razen če stranka to izrecno zahteva.

Če neprofesionalna stranka družbi NLB Skladi ne želi posredovati informacij v skladu s prvim odstavkom poglavja 3.2. te politike ali posreduje samo nepopolne informacije glede svojega znanja in izkušenj ter finančnega položaja in naložbenih ciljev, jo mora družba NLB Skladi opozoriti, da zaradi take odločitve ne more oceniti, ali je storitev individualnega upravljanja premoženja ali storitev

investicijskega svetovanja primerna, zato navedenih storitev za stranko ne bo mogla opravljati, razen če stranka to izrecno zahteva.

3.3 Primerna nasprotna stranka

Za primerne nasprotne stranke se skladno z 276. členom ZTFI-1 ne uporablja:

- ločeno vodenje vseh dokumentov o pogodbah o investicijskih storitvah (7. odstavek 237. člena ZTFI-1), za vsako primerno nasprotno stranko, ki naj bi ga izvajala družba NLB Skladi,
- določba o informacijah in tržnih sporočilih (3. in 4. odstavek 250. člena ZTFI-1),
- določba o varovanju interesov strank (252. člen ZTFI-1),
- pojasnilna obveznost – vprašalnika iz priloge ni treba predložiti primerni nasprotni stranki (252. do 257. in 259. člen ZTFI-1),
- obveznost sklenitve pisne pogodbe ter predložitev katerih koli splošnih pogojev primerni nasprotni stranki (257. člen ZTFI-1),
- izvrševanje naročil pod najugodnejšimi pogoji (267. do 270. in 272. člen ZTFI-1).

Če primerna nasprotna stranka zahteva obravnavo kot stranka, za katero se uporabljajo določbe iz prejšnjega odstavka poglavja 3.3. te politike, ne zahteva pa izrecno razvrstitve v kategorijo neprofesionalnih strank, jo družba NLB Skladi razvrsti v kategorijo profesionalnih strank. Ob sklenitvi pisne pogodbe je dovoljeno izključiti ali omejiti tudi uporabo drugih določb iz oddelka 7.2. ZTFI-1, ki v prvem odstavku poglavja 3.3. te politike niso zajeta.

Ta Politika stopi v veljavo z dnem 15. 6. 2019.

Ljubljana, 12. 6. 2019

Blaž Bračič, l.r.
član uprave

mag. Kruno Abramovič, CFA, l.r.
predsednik uprave